

РЕШЕНИЕ

№ 669

гр. София, 18 декември 2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, трето наказателно отделение, в открито съдебно заседание на десети декември две хиляди двадесет и четвърта година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БОНКА ЯНКОВА
ЧЛЕНОВЕ: КАЛИН КАЛПАКЧИЕВ
НИКОЛАЙ ДЖУРКОВСКИ

при секретаря Невена Ангелова

и с участието на прокурора Максим Колев

като изслуша докладваното от съдия ДЖУРКОВСКИ наказателно дело № 992/2024 г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано на основание чл. 346 т.1 НПК по касационна жалба на подсъдимия Д. Г. Е., подадена чрез защитника му адвокат В. Х., срещу решение № 253 от 16.07.2024 г. на Апелативен съд-София, постановено по внохд № 688/2024 г. по описа на същия съд.

В жалбата са релевираны касационните основания по чл. 348, ал. 1, т.1 и т.2 НПК – че при постановяване на атакуваното решение въззивната инстанция е допуснала нарушение на закона и съществени нарушения на процесуалните правила. Касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК е аргументирано с доводи, че в противоречие със събраните по делото доказателства въззивната инстанция е приела, че подсъдимият Е. е осъществил състава на престъпление по чл. 321 ал.3 пр.2 и пр.3 т.2 вр. с ал.2 НК; че престъплението не е осъществено от субективна страна; че не са установени факти и обстоятелства, въз основа на които да се изгради извод, че подсъдимият е имал съзнанието за принадлежност към престъпната група; че не е доказана специалната користна цел; и че посочените като допуснати нарушения на процесуалните правила са обусловили неправилни правни изводи на въззивния съд за виновността на подсъдимия Е.. В подкрепа на касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК са изложени твърдения, че въззивният съд неправилно е кредитирал изцяло показанията на заинтересования свидетел Г. Н. и че аргументът му да ги възприеме за достоверни и житейски логични противоречи на събраните по делото доказателства, съдържащи се в показанията на свидетелите К. П., Д. Г., Е. Н. и Д. К., както и с обясненията на подсъдимия Е.; че е оценил едностранчиво, необективно и превратно събраните по делото доказателства; че неоснователно е игнорирал свидетелските показания на К.П., Д. Г., Е.Н. и Д.К., както и обясненията на подсъдимия Е. и че по този начин не е изпълнил задължението си по чл. 14 НПК да изгради вътрешното си убеждение въз основа на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства. В условията на алтернативност са отправени искания към касационната инстанция да постанови решение, с което да бъде отменено

атакуваното въззивно решение и подсъдимият да бъде оправдан напълно или делото да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

В съдебното заседание пред ВКС защитникът на подсъдимия Е. адвокат В. Х. поддържа касационната жалба по изложените в нея доводи в подкрепа на оплакванията и моли да бъде уважена съобразно направените искания.

Подсъдимият Д. Е. изразява съгласие със заявеното от защитника си, а в последната си дума моли касационната жалба да бъде уважена.

Представителят на ВКП изразява становище, че жалбата е неоснователна, поради което пледира да бъде оставена без уважение, а атакуваното въззивно решение потвърдено.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, след като обсъди релевираните в касационната жалба доводи и заявените в съдебно заседание становища на страните и като извърши проверка на атакувания въззивен съдебен акт в рамките на правомощията си, установи следното:

С присъда № 8/16.10.2023 г., постановена по нохд № 531/2022 г. по описа на Окръжен съд-Кюстендил, подсъдимият Д. Г. Е. е признат за виновен в това, че за периода от неустановена дата на м. януари 2019 г. до 07.04.2021 г. на територията на Република България – [населено място] и [населено място] – е участвал в организирана престъпна група с участници Д. А. К., Е. К. Н., К. В. П. и Д. Д. Г., ръководена от Г. Н. Н., като групата е създадена с користна цел (получаване на доходи от престъпната дейност), както и за извършване на престъпления по чл. 354а, ал.1 и ал.2 НК, поради което и на основание чл. 321, ал.3, пр.2 и пр.3, т.2, вр. с ал.2 от НК му е наложено наказание три години лишаване от свобода, изпълнението на което на основание чл. 66 НК е отложено за изпитателен срок от три години считано от влизане на присъдата в сила.

По въззивна жалба на защитника на подсъдимия Д. Е. адв. В. Х. срещу така постановената присъда пред Апелативен съд-София е било образувано внохд № 688/2024 г., приключило с атакуваното пред ВКС решение № 253/16.07.2024 г., с което първоинстанционната присъда е потвърдена изцяло.

Касационната жалба е допустима, тъй като е подадена от процесуално легитимирана страна, срещу подлежащ на основание чл. 346, т. 1 НПК на касационна проверка съдебен акт и в законоустановения срок.

Доколкото ВКС може да се произнесе единствено по надлежно релевирано основание, се налага да бъдат направени предварителни уточнения, определящи пределите на настоящата касационна проверка.

Част от възраженията, отнесени към наведеното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК, се мотивират с твърдения за опорочена аналитична дейност на въззивния съд, довела до погрешен извод за достоверността на показанията на св. Г. Н. и до неправилното им кредитиране като такива. Изразеното несъгласие с оценката на показанията на св. Г. Н. касае приетите въз основа на тях и на практика оспорени с касационната жалба факти относно знанието на подсъдимия Е. за естеството на извършваната от него дейност и какво е превозвал - че е извършвал превоз на наркотични вещества. По този начин се аргументира оплакване за фактическа необоснованост на приетите за установени от въззивния съд фактически положения за знанието на подсъдимия каква е била целта на извършваните от него превози – да превозва с автомобила си лица (други участници в същата ОПГ), които са държали и пренасяли наркотични вещества.

На оплакване за необоснованост сочат и част от твърденията, на които се основава претенцията за нарушение на материалния закон, а именно - че в противоречие със събраните по делото доказателства въззивната инстанция е приела, че подсъдимият Е. е осъществил състава на престъпление по чл. 321 ал.3

пр.2 и пр.3 т.2 вр. с ал.2 НК; че не са установени факти и обстоятелства, въз основа на които да се изгради извод, че подсъдимият е имал съзнанието (знанието) за принадлежност към престъпната група; и че не е доказана специалната користна цел. Така изложените в подкрепа на касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК доводи не са в съответствие с неговото съдържание и в същността си не разкриват такова (съдържание), доколкото с тях единствено се оспорва доказаността на обвинението изобщо и в частност от гледна точка на субективната му страна – вината и специалната користна цел.

Известно е, че необосноваността не подлежи на обсъждане и оценка в касационното производство, защото е извън кръга на очертаните в разпоредбата на чл. 348, ал. 1, т. 1 - т. 3 НПК касационни основания. В случая в касационната жалба се изтъква отсъствието на доказателства, подкрепящи обвинението и фактическите изводи на предходните съдебни инстанции, а това на практика означава отправена към касационния съд претенция да направи собствен анализ и преценка на доказателствените материали и въз основа на тях да изведе нови фактически положения. Но касационната инстанция не разполага с такова правомощие извън хипотезата на чл. 354, ал. 5, изр. 2 НПК, в която настоящото производство не попада. ВКС не може да се намесва в оценъчната дейност на въззивния съд и да прави собствени преценки (да формулира собствени изводи) по доказаността/недоказаността на фактите, обосноваващи съставомерните признаци на престъплението. Затова, след като е недопустима подмяната на извършената оценка на достоверността и надеждността на доказателствения материал и конкретно на оспорените в жалбата свидетелски показания на Г. Н., касационният съд не следва да взема отношение по възраженията в тази насока и да ги обсъжда. Освен това следва да се отбележи, че именно с претенция за необоснованост може да се обясни формулираното в жалбата искане за оправдаване на подсъдимия директно от касационната инстанция. Но в настоящото производство оправдаването на подсъдимия (на основание чл. 354, ал. 1, т. 2 във вр. с чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК) би било постижимо единствено, ако приетите във въззивното решение фактически положения не обуславят съставомерно негово поведение. В разглеждания случай такъв подход обаче е неприложим спрямо изложената от въззивния съд фактология на осъществената от подсъдимия Е. дейност, доколкото установените факти относно същата обосновават извършване на престъпление както от обективна, така и от субективна страна.

Предвид гореизложеното не следва да бъдат разглеждани възраженията за неправилна оценка на достоверността на показанията на св. Г. Н. и за неправилното им кредитиране, както и възраженията в подкрепа на касационното основание нарушение на материалния закон, с които се оспорва доказаността на обвинението. С оглед на това на обсъждане и оценка в касационното производство следва да бъдат подложени единствено оплакванията за допуснати процесуални нарушения в доказателствената дейност на въззивния съд, основани на твърденията, че същият е оценил едностранчиво, необективно и превратно събраните по делото доказателства; че неоснователно е игнорирал свидетелските показания на К.П., Д. Г., Е.Н. и Д.К., както и обясненията на подсъдимия Е. и че по този начин не е изпълнил задължението си по чл. 14 НПК да изгради вътрешното си убеждение въз основа на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства; както и оплакването за неправилно приложение на материалния закон, поради това, че престъплението не е осъществено от субективна страна.

Приоритетно следва да бъдат обсъдени доводите за допуснати процесуални нарушения, тъй като евентуалното наличие на касационно основание по чл. 348 ал.

1, т. 2 НПК би обусловило отмяната на атакувания съдебен акт и би препятствало обсъждането на неговата материалноправна законосъобразност.

В контекста на заявените в жалбата възражения на касационна проверка подлежи само правилността на процеса на формиране на вътрешното убеждение на контролираните съдебни инстанции и спазването от тяхна страна на задължението за обективно, всестранно и пълно изясняване на всички обстоятелства по делото, както и дали са предприети всички мерки за разкриване на обективната истина. По настоящото дело инстанциите по същество са събрали възможния обем от доказателства, които са били оценени от въззивния съд при стриктно спазване на изискванията на НПК. В случая не е допуснато претендираното нарушение на чл. 14 НПК при извеждането на фактите по чл. 102 НПК, включително и на главния факт от предмета на доказване – съпричастността на подсъдимия към престъплението, детерминирана (обусловена) от участието му в ръководената от Г. Н. организирана престъпна група, създадена с користна цел и с цел извършване на престъпления по чл. 354а ал.1 и ал.2 НК.

Въззивният съд е извършил самостоятелен много подробен и задълбочен анализ на доказателствената съвкупност, в който е изложил съответни на закона собствени доказателствени изводи по всички факти от предмета на доказване по чл. 102 НПК, в т.ч. и по оспорения в касационната жалба факт за субективното отношение на подсъдимия – съзнаването на принадлежността му към формираното престъпно сдружение и споделянето на преследваните от същото цели. Всъщност именно в тази насока е единственото възражение на подсъдимия и защитата му и на практика всички оплаквания за допуснати съществени процесуални нарушения са съсредоточени срещу процесуалната дейност на въззивния съд при оценката на доказателствените източници и в частност на гласните такива, на основата на които е прието за категорично установено, че подсъдимият е имал ясното съзнание в каква дейност участва и каква е била целта на извършваните от него превози. Но в пълен противовес на това възражение, извършената от въззивния съд оценка на доказателствата и доказателствените средства относно субективната страна на деянието е безукорна, като същата е с оглед на действителното им съдържание, поради което категорично не е налице твърдяното в жалбата едностранчиво, превратно и необективно тяхно обсъждане и оценяване. Апелативният съд е подходил обективно при анализа на доказателствения материал, като при точно спазване на процесуалните разпоредби е проверил допустимостта и достоверността на събраните доказателствени източници, включително и на оспорените показания на свидетеля Г. Н., като умело ги е съпоставил с останалите гласни доказателствени средства (показанията на другите участници в престъпната група) и с ВДС от експлоатираните СРС. Така, в резултат на вярна интерпретация на доказателствения материал въззивният съд правилно е приел, че оспорените субективни признаци на осъществената от Е. престъпна дейност са установени по несъмнен начин както от данните, изводими от показанията на ръководителя на групата (св. Г. Н.) и напълно потвърдени от показанията на останалите участници в нея (свидетелите Д. К., К. П., Д. Г. и Е. Н.), така и от данните, получени при използването на СРС спрямо Г. Н. и самия подсъдим Е. (в т. 5 и в т.8 от ДП), касаещи проведения между двамата разговор по повод изетия таксиметров автомобил на подсъдимия Е. след извършената на 19.11.2020 г. полицейска проверка, от съдържанието на който недвусмислено се установява съпричастност на Е. към дейността на групата и нейните цели.

В заключение се налага извода, че при установяване на релевантните на обвинението фактически обстоятелства АС-София не е допуснал нарушения на процесуалните правила, регламентиращи проверката и оценката на доказателствата

като елементи от доказателствената дейност, предназначени да обезпечат достоверността на направените фактически изводи.

С оглед на това и предвид гореизложеното касационният съд не намери да са допуснати заявените в жалбата съществени нарушения на процесуалните правила, попадащи в обхвата на чл. 348, ал. 1 т. 2 НПК.

Неоснователно е и оплакването за неправилна правна квалификация на деянието от гледна точка осъществяването му от субективна страна. В рамките на установените фактически положения, изведени без да е допуснато съществено процесуално нарушение, АС-София правилно е приел, че извършеното от Д. Е. деяние осъществява както обективните, така и субективните съставомерни признаци на престъплението по чл. 321, ал.3, пр.2 и пр.3, т.2, вр. с ал.2 НК. В тази връзка неприемливи са доводите в жалбата за субективна несъставомерност на деянието поради липсата на съзнание у подсъдимия за принадлежност към престъпната група. Субективната съпричастност на подсъдимия към дейността на престъпното сдружение е била широко обсъдена от въззивния съд, който на стр.10-14 в решението си е изложил подробни и убедително аргументирани съображения в подкрепа на извода си, че при извършването на деянието Е. е проявил пряк умисъл. Наличието на умисъл в действията на подсъдимия правилно е изведено от обстоятелствата относно съществуващото дългогодишно познанство между Н. и Е. и знанието на последния, че Н. употребява и продава наркотични вещества; че уговорката за осъществявания превоз с таксиметровия автомобил по направлението от [населено място] до [населено място] и обратно е била тъкмо между Н. и подсъдимия; че много често лично Н. се е обаждал на подсъдимия, за да го ангажира да осъществи курсове до [населено място] и до [населено място] заедно със св. К. П.; че извършваните многократни курсове от и до дома на Н., откъдето и докъдето е превозвал св. К. П., са се случвали през два дни; че подсъдимият е наблюдавал и възприемал еднотипното повтарящо се поведение на К. П. и Д. Г. при многократното им превозване по един и същ маршрут; че при честите им съвместни пътувания от [населено място] до [населено място] и обратно свидетелките Д. Г. и К. П. са провеждали разговорите си в таксиметровия автомобил в присъствието на подсъдимия, както и че докато са пътували последният е чувал провежданите от Г. разговори при осъществяването от нея телефонни комуникации; че самият Г. Н. е разяснил на Г. да не се притеснява от подсъдимия Е., защото същият е „негов човек“; че след изземването на управлявания от подсъдимия таксиметров автомобил при извършената полицейска проверка на 19.11.2020 г. именно по този повод на следващия ден подсъдимият се е обадил на Г. Н. и го е информирал относно развитието на случая с иззетия автомобил, при което двамата са коментирали създалата се ситуация и как тя да бъде по-бързо разрешена. Всички тези факти с основание са възприети като обосноваващи извода, че Е. ясно е съзнавал принадлежността си към формираното престъпно сдружение и дейността му, собственото си поставяне в услуга на преследваните от същото цели, синхронизирането и съобразяването на действията си с тези на ръководителя и на останалите членове, както и трайността на създадените по този повод взаимоотношения с тях, поради което напълно правилно са преценени като обективиращи прекия умисъл на подсъдимия за участието му в престъпната група. С оглед на това наказателната отговорност на подсъдимия е ангажирана по законосъобразна правна квалификация на деянието му, а оплакването за допуснато нарушение на материалния закон от гледна точка на субективната съставомерност на деянието е неоснователно.

По изложените дотук съображения настоящата инстанция намира, че след като не са налице сочените в жалбата касационни основания атакуваното въззивно решение следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 253 от 16.07.2024 г., постановено по внохд № 688/2024 г. по описа на Апелативен съд-София.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: